

NOTAT

Dato: 26. april 2018
Til: Bestyrelsen
Fra: Administrationen

Genbrug og genanvendelse af brugte tekstiler og tekstilaffald

Brugte tekstiler og tekstilaffald i form af f.eks. beklædning, plaider, sengetæpper, håndklæder, linned etc. er et område, som har fået øget bevågenhed de seneste år af flere årsager:

1. Tekstilproduktion er generelt meget miljøbelastende

Derfor giver genbrug af tekstiler rigtig god mening. Dette gælder også selvom genbruget sker i andre lande og også i lande uden for Europa.

Udover direkte genbrug er der de senere år kommet flere genanvendelsesløsninger, hvor fibre i tekstiler, der ikke kan genbruges, genanvendes i stedet for at bruge jomfruelige fibre. Disse løsninger er miljømæssigt ikke lige så gode som genbrug, men er typisk bedre end forbrænding og deponering.¹

Det bemærkes, at virksomheden Advance Nonwoven, der er beliggende på Møllerup Gods i Syddjurs Kommune, er en central dansk aktør i arbejdet med udvikling af nye teknologier til genanvendelse af fibre, herunder tekstilfibre.

2. Forbruget af tekstiler er stigende

De nordiske husstandes forbrug af tekstiler steg med 30 % mellem 2000 og 2015, mens anvendelsen af de enkelte tekstildele er for kraftigt nedadgående, idet det gennemsnitlige antal gange, som et stykke tøj anvendes, er reduceret med 36 %². Hver dansker køber i gennemsnit ca. 16 kg tøj og husholdningstekstiler om året. Mængden indeholder beklædning, plaider, sengetæpper, håndklæder, linned etc.; men ikke gulvtæpper³.

3. Tekstiler ender fortsat også i forbrændingsanlæg i Danmark

Selvom både kommuner og mange organisationer indsamler tøj til genbrug og genanvendelse er der fortsat store mængder brugt tekstil, der ender i forbrændingsanlæg. Foreløbige resultater i et endnu ikke offentliggjort projekt⁴ viser, at der i Danmark ligger mellem 22-27.000 tons beklædning og husholdningstekstiler i vores dagrenovation svarende til mellem 3,8 og 4,8 kg pr. borger om året. Af disse

¹ Tekstile genanvendelsespotentialer, Force Technology, 2013.

² Dakofa på csr.dk, april 2018.

³ Rapport fra Miljøstyrelsen: Mindre affald og mere genanvendelse i tekstilbranchen, 2014.

⁴ Erhvervs PhD projekt med DTU Miljø og UFF-Humana (dakofa på csr.dk).

mængder er mellem 63 og 64 % egnet til direkte genbrug, mens mellem 15 og 16 % er egnet til genanvendelse. Det betyder, at knap 80 % af de tekstiler, som på nuværende tidspunkt ender i dagrenovationen, må kunne forventes at kunne genbruges eller genanvendes med en positiv miljøeffekt.

Hvis disse tal er repræsentative også på Djursland, ligger der i størrelsesordenen 350 ton tekstiler i restaffaldet, hvoraf de ca. 280 ton kunne være genbrugt eller genanvendt.

Undersøgelser af småt brændbart affald på genbrugsstationerne på Djursland har vist, at der ligger i størrelsesordenen 5-16 % tekstilaffald, svarende til en størrelsesorden på gennemsnitligt 200 ton/år.

4. Der er en større efterspørgsel efter brugte tekstiler og tekstilaffald

Der er de senere år kommet en større efterspørgsel efter brugt tøj og tekstiler til både genbrug og genanvendelse. Derfor er det muligt at afsætte både brugbart tøj og sko til genbrug og nu også øvrige husholdningstekstiler som lagner, duge, sengetæpper og hullet tøj.

Reno Djurs indsamler tekstiler til genbrug og genanvendelse på genbrugsstationerne, hvor Folkekirkens Nødhjælp har opstillet særlige containere hertil. Aftalen med Folkekirkens Nødhjælp er på almindelige kommercielle vilkår på grundlag af et udbud, som Reno Djurs gennemførte i 2015.

Baggrunden for udbuddet var, at der de senere år som nævnt ovenfor har været stigende efterspørgsel på tøj og tekstiler, og at der derfor var kommet nye afsætningsmuligheder. Den oprindelige ordning omfattede kun brugbart tøj, der kunne genbruges direkte. Derfor omfattede det nye udbud alle både genbrugelige og genanvendelige tekstiler. Den nye ordning blev igangsat 1. januar 2016.

Tekstilerne afsættes som nævnt til Folkekirkens Nødhjælp, der fra modtageanlæg i Viby J sender disse til større sorteringsanlæg i overvejende Holland og Polen. Her sorteres tøj og sko i forskellige kvaliteter til genbrug, der sælges i både Europa, Afrika og Asien. Tekstiler, der ikke genbruges, afsættes til forskellige former for genanvendelse. Der afsættes ikke noget til genbrug i Danmark. Nogle borgere, der f.eks. kommer på genbrugsstationerne med tøj fra dødsboer med hensigt om, at det skal i småt brændbart, så det ikke kan genbruges af andre, er indstillede på alligevel at aflevere det til genbrug, når de får oplyst, at det ikke kommer til salg i butikker i nærheden.

Reno Djurs modtager en positiv afregningspris pr. kg.

I Affaldsguiderne for 2017 og 2018 har der været informeret særskilt om, at vi nu modtager alle rene og tørre tekstiler til genbrug/genanvendelse – og at tøj ikke behøver at være brugbart, men godt må være hullet.

Samtidig har vi på genbrugsstationerne siden 2015 haft stort fokus på bedre sortering af småt brændbart affald gennem kampagner, sorteringsborde ved småt brændbart og ikke mindst uddannelse af pladspersonale.

Disse tiltag har haft en rigtig god effekt. I 2016 indsamlede vi på genbrugsstationerne 144 ton tekstiler, og i 2017 blev der indsamlet 225 ton – en stigning på 56 %.

Tiltagene kan yderligere have haft den effekt, at borgerne afleverer mere tøj til genbrug via de mange frivillige organisationer, der modtager tøj og sko til salg i butikker rundt om på Djursland.

Jf. ovenfor kan der være et yderligere potentiale på i størrelsesordenen 280 ton i dagrenovationen (restaffaldet) og i størrelsesordenen 200 ton i småt brændbart på genbrugsstationerne, i alt i størrelsesordenen 500 ton.

På det grundlag agter administrationen at iværksætte følgende:

- Der iværksættes en informationskampagne, der opfordrer borgere til at udsortere tøj og sko til genbrug (uanset om det er til private organisationer eller på genbrugsstationerne). Endvidere skal kampagnen sætte fokus på og opfordre til, at andre genanvendelige tekstiler som tøj med huller, tæpper, sengetøj m.v. afleveres til genanvendelse på genbrugsstationerne. Kampagnen iværksættes hurtigst muligt og løber i 2018.
- Der gennemføres analyser af restaffald og småt brændbart til vurdering af effekter.